

havde nogen anden Argumentation mod Forslaget, at det skal lykkes at faa nedsat en stor Kommission, der skal tage hele vor Opdragelse op til samlet Overvejelse. Om den Sag vil jeg i Korthed gøre et Par Bemærkninger. Begrebet Folkeskole maa ikke opfattes i den snævre Betydning, hvori vi hidtil har været vant til at bruge det, men al offentlig Skole lige fra det allerlaveste Trin — jeg vil gaa helt ned til Vuggestuen, det er ogsaa en Opdragelsesanstalt — op til den allerhøjeste Form for offentlig Opdragelse er den danske Folkeskole, den danske Samfundsskole. Det er hele denne offentlige Opdragelsesinstitution, som jeg for min Del mange Gange har udtalt Ønsket om at faa taget op til en samlet gennemgribende Reformering med en forudgaaende Drøftelse i en stor Kommission. Og ved den Lejlighed er det mig ikke alene magtpaaliggende, at man drøfter Lærernes Lønninger og Organisationen af de enkelte Typer af Skoler; det er det mindst vigtige. Det afgørende er, at man tager op til indgaaende Drøftelse, hvorledes der skal undervises i de forskellige Typer af Skoler indenfor det, jeg kalder den danske Folkeskole, i hvilken Aand der skal arbejdes, efter hvilke Metoder der skal arbejdes, for at Undervisningen kan blive tidsmæssig. Det er langt, langt vigtigere at faa dette Spørgsmaal klarer rigtigt end at faa de andre Ting klarer, selv om jeg ikke underkender deres store Betydning. Thi det andet er dog kun Rammen. Men det, der foregaaer i Timerne, den Undervisning, der gives, den Maade, hvorpaa den gives, den Aand, i hvilken den gives, er Indholdet i Billedet. Der er ikke det mindste i Vejen for, at man kunde have en fortrinlig Folkeundervisning, hvis alt dette var i sin Orden, selv om der var smaa Skavanker med Hensyn til Organisation. Der er omvendt ikke det mindste i Vejen for, at man kan have en smukt organiseret Folkeskole med alle Stadier i Orden og Forbindelse mellem alle de enkelte Skoleformer, og saa kan der dog i hver enkelt Skoleafdeling blive givet en ganske forældet og utidsmæssig Undervisning. Derfor gør jeg opmærksom paa, at det er det, der er det mest betydningsfulde, og at Kommissionen bør være af en saadan Sammensætning, at den kan paa alsidig Maade faa alle Synspunkter frem og drøfte alle disse Spørgsmaal.

Jeg vender mig dernæst til et andet Spørgsmaal, om hvilket der ogsaa er gjort nogle Bemærkninger af den ærede Ord-

fører for mit Parti, Bemærkninger, som jeg med den største Interesse har hørt paa, og som jeg ganske kan underskrive. Det er de Bemærkninger, den ærede Ordfører gjorde angaaende Forsorg for forsømte og vanartede Børn og unge Mennesker. Han krævede, at vi snart maatte faa et Forslag til Ændring i Børneloven forelagt. Det er, sagde han, i højeste Grad nødvendigt. Og det kan man bl. a. se af det Antal Tilfælde, i hvilke Værgeraadet maa gribe ind. I 5-Aaret 1906—10 drejede det sig om 3 476 Børn. Det voksede i det følgende 5-Aar, 1911—1915, til 3 855, og i 1916, i et eneste Aar, var der 817 Børn, som Værgeraadet maatte tage sig af. Der er altsaa en stadig stigende Trang til Værgeraadets Forsorg. Nu rejser det Spørgsmaal sig: hvad er Aarsagen til, at der bestandig er en saadan Trang til, at Værgeraadet skal gribe ind? Er det tilstrækkeligt at sørge for en Reform af Værgeraadets lov, eller er man selv med en god Værgeraadetslov ikke naaet ind til Aarsagen til Ondet? Er der en anden Aarsag, der kræver andre Foranstaltninger? Det, man tænker sig ved Værgeraadetsinstitutionens videre Udvikling, er jo, at Værgeraadet skal kunne gribe ind tidligere, fordi det erkendes, at nu kommer det for sent, og dernæst, at det skal omdannes saaledes, at der kommer et virkelig godt Tillidsforhold mellem det og Befolkningen, og endelig, at der til Værgeraadets Raadighed stilles en Række gode Opdragelsesanstalter. Ved gode Opdragelsesanstalter forstaar jeg saadanne, hvor Børnene kan komme til at glemme deres sørgelige Fortid, og hvor de gennem det daglige Liv kan faa vakt Haabet om en lys og bedre Fremtid. Enhver Opdragelse, der ikke sætter Børn og unge Mennesker i Stand til af deres Bevidsthed at kunne udviske deres uheldige Fortid, og som ikke hos dem vækker et stærkt Haab om, at de har en Fremtid for sig, er forfejlet. Ethvert Opdragelseshjem, der ikke har den Virkning paa Børnene, er ikke i Stand til at rejse dem. Men lad mig kun som et Tankeeksperiment gaa ud fra, at alle de Opdragelseshjem, vi har, svarer til dette Krav, og at vi faar vor Værgeraadetslov reformeret i Overensstemmelse med de Fordringer, mit Partis Ordfører stillede. Og saa spørger jeg: er det saa tilstrækkeligt? Den ærede Ordfører har paa en Maade allerede svaret, idet han klart erkendte, at Værgeraadetsinstitutionen er en Medicin; man bruger, naar Sygdommen er blevet akut. Men vi maa dog undersøge, hvori selve Sygdommen bestaar, for at op-